

Kipeää ja traumaattinen sota

Jatkosodan kipupisteitä

- Monia ikäsiä asioita joita kaunisteltu ja vaiettu vuosikymmeniä
- Suomesta Saksaan luovutettujen siviilien ja sotavankien määrä
 - Luovutukset tehtiin tietoisena siitä, että saksalaiset saattaisivat tappaa luovutetut
 - Sodan jälkeen juutalaisten kohtalosta vaiettiin, koska holokausti ja diktatuurivaltion toimintatavat eivät sopineet demokraattisen valtion kuvaan

- Rauhan jälkeen Suomesta luovutettiin Neuvostoliittoon 60 000 ihmistä
 - Luovutukset olivat poliittinen pakko, joista vaiettiin
- Suomalaisten miehittämän Itä-Karjalan siviileiden kohtelu on herättänyt keskustelua
- Siirtolaisleiri nimitys 1942
 - Enimmillään yli 40 000 ihmistä
- Sotavangit kerättiin omiin leireihinsä
- Suomalainen SS-pataljoona osallistui juutalaisten hävittämiseen Neuvostoliitossa
- Venäläiset partisaanit tappoivat yli 200 siviiliä, väittivät tuhonneensa tärkeitä sotilaskohteita

- Sodassa Neuvostoliittoa tukeneista vaiettiin
 - Käpykaartilaiset
 - Kotirintamalla vastarintaryhmiä
 - Välittivät tietoja Neuvostoliittoon
 - Iskuja sotilaskohteisiin ja liikenneyhteyksiin

Naisten raskas rooli

- Kaksinkertainen työtaakka
- Kaikilla 15-65 -vuotiailla sota-aikana työvelvollisuus
- Lotta Svärd - aseeton maanpuolustusjärjestö
 - Joka viides suomalainen nainen kuului
- Lotaksi pääsivät hyvämaineiset ja 17-vuotta täyttäneet
 - Pikkulotaksi kahdeksan vuotiaana
 - Toimivat lääkintä-, muonitus-, keräys-, toimisto-, ja ilmatorjuntatehtävissä
- Puhdetyöt - vapaa-aijan työt

- Nainen perheenvastuunkantajana myös miehen palattua sodasta
 - Miehet henkisesti ja fyysisesti rikki
- Naisten seksuaalista käyttäytymistä valvottiin sodan aikana
- Pohjois-Suomen naisilla suhteita saksalaisiin sotilaisiin
- Suhteita myös neuvostoliittolaisiin sotavankeihin
- Miesten asema yhteiskunnassa vahvistui
- Naisilla paine luovuttaa sodan aikaiset palkkatyöt veteraaneille
- Odotettiin uhraavansa itsensä perheen ja lasten puolesta
- Kymmeniä tuhansia sotaleskiä

Huumeet ja mielenterveys

- Sota arki, kotirintaman kokemukset ja sotilaiden mielenterveysongelmat tuotu nykypäivänä esiin
- Sota vei monelta ikäluokalta nuoruuden
- Alkoholi, huumeet, kipulääkkeiden väärinkäyttö
- Kuolemanvaara sai naiset ja miehet elämään kuin viimeistä päivää
 - Sukupuolitautilien määrä lisääntyi
- Sodan aikana solmittiin paljon avioliittoja - sodan jälkeen paljon eroja
- Sodan jälkeen syntyvyys poikkeuksellisen suurta
 - Suuret ikäluokat

- Yhteiskunnassa ei ymmärretty sotilaiden henkisiä ongelmia
 - Paheksuntaa
 - Hermonsa menettäneet sotilaat leimattiin epäonnistujiksi
- Sota-ajan menetyksien pelot vaikutti sukupolven lapsuuteen ja nuoruuteen
- 50 000 sotaorpoa
- Sodan traumoja lapsilla ei hoidettu
- 70 000 - 80 000 sotalasta Ruotsiin
 - Ero omasta perheestä - ero kasvatti perheestä
- Evakkoon lähteneitä lapsia vielä enemmän